

VARHAINEN AVOIN YHTEISTOIMINTA JA TOIMINTAKULTTUURI

Lasten ja perheidenpalveluissa keskeinen työ on työntekijän perustehtävä. Subjektiivisen huolen lisääntyessä ja omien toimintamahdollisuuksien vähetessä on tärkeää työntekijänä tiedostaa olemassa oleva erilainen osaaminen. Palvelujen tuottajana on velvollisuus hakea riittävää tukea ja apua toimintamahdollisuuksien lisäämiseksi yhteistyössä asiakkaan kanssa. Perhepalvelukeskusverkostossa on neuvola- ja päivähoitopalvelujen lisäksi saatavilla sosiaalityön - ja kuntoutusalan osaamista.

Lapsiperheiden asioiden monimutkaistuesssa ja erilaisissa elämänvaiheissa tärkeitä toimintaperiaatteita ovat jatkuvuus ja turvallisuus. Tekemällä yhteistyötä asiakkaan, eri toimijoiden ja eri palveluyksiköiden välillä voidaan paremmin turvata jatkuvuutta ja tiivistää suojaverkkoa perheen ympärillä vaikeissa elämäntilanteissa. Eri yksiköiden välillä tapahtuvan rajapintatyön käytäntöjen kehittäminen olisi tärkeää, jotta osaaminen saadaan joustavasti perheen arkea tukevaksi.

Yhteistyötä on paljon ja se voi saada epävirallisia muotoja. Tärkeää on, että toimijat ovat tietoisia toisistaan useilla eri tasoilla. Vaaralammen aluetyöskentelyn pilotointi kokemusten myötä myös Ounasrinteen alueella on aloitettu perheiden kanssa työskentelevien toimijoiden yhteiset tapaamiset. Toimijat itse kokevat asian erinomaisena. Tarkoituksena on hakea alueelle yhteisiä toimintakäytäntöjä ja jäsentää työskentelyä aluetyön malliin.

Jo avoimen vuoropuhelun tila ja paikka pari kertaa vuodessa eri osajien näkökulmasta aluelähtöisesti lisää tuntemusta toisen työn sisällöstä ja yhteistyön kehittämistarpeista. Yhteiskunnalliset muutokset velvoittavat osaltaan jokaista eri alan toimijaa työssään kriittisesti arvioimaan mitä ja miten työtä tehdään nykyisillä resursseilla asiakaslähtöisesti. Yhteistoiminnan saumattomaksi hiomisessa on edelleen haastetta ja tavoitetta asian ytimen kristallisoimiseksi. Kuka sen voisi tehdä paremmin kuin ne, jotka sitä työtä tekevät arjessa asiakkaiden kanssa.

Varhainen avoin yhteistoiminta velvoittaa kaikkia lapsiperheiden parissa toimivia ottamaan puheeksi huolenaiheet asiakkaan kanssa. Apua ja tukea pyydetään perheen toimintamahdollisuuksien palauttamiseksi ja lisäämiseksi. Vastuullinen toiminta edellyttää ja velvoittaa kaikkia. Perheen tuen tarpeen tunnistamisen ja tuen järjestämisen lisäksi perheen ohjaus on tärkeää.

Erityistä huomiota kiinnitetään perheen läheisverkostoon ja sen mahdollisuuteen auttaa ja olla rinnalla kulkija perheen arjessa. Asiantuntijuutta on meissä kaikissa omista lähtökohdista nähtynä erityisesti perhepalveluiden asiakkaalla omassa elämässään. Yhteistyössä toimiminen vaatii avoimuutta ja vuoropuhelua asioiden selkiyttämiseksi.

Varhaisessa avoimessa yhteistyökulttuurissa kaikkien osallisuus on keskeistä. Toimintatapana on puhuminen ja kuunteleminen vuoropuhelun keinoin. Verkostotyön menetelmä tulevaisuuden muisteluna on eräs tapa tasavertaisen, moniammatillisen ja suunnitelmallisen yhteistoiminnan toteuttamiseksi.

Monitoimijaisessa, suunnitelmallisessa työssä on lähtökohtana asiakkaan, läheisverkoton ja perheen välien vuoropuhelussa luotu suunnitelma. Suunnitelmassa sovitaan mm mitä tehdään seuraavaksi, kuka tekee ja milloin tekee.

Kunnioittava tapa kohdata lapsiperheet on palvelujen toiminnan ydinosaamista. Leimaamisen ja ongelmakeskeisyyden sijaan tavoitellaan normaaliutta ja voimavaralähtöistä työtapaa. Myös rakenteellisiin epäkohtiin puututaan varhain.